

DEMENCIÁVAL ÉLŐK NAPPALI ELLÁTÁSÁNAK SZAKMAI IRÁNYELVEI

ÉTKEZTETÉS szolgáltatás elem

Készítette:
Kocsis Edina
szociális szakértő, dietetikus

2018.05.31

Étkeztetés

Gondoskodás hideg, illetve meleg ételről alkalmilag vagy rendszeresen a szolgáltatást igénybe vevő lakhelyén, szolgáltatónál, egyéb étkezdében vagy közterületen.

1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet 2.§. le.) valamint a TÁMOP 541 szolgáltatási elemek leírásai felhasználásával

Alapelvek érvényesülése

- Tájékozódás, tájékoztatás (demencia-specifikus ellátás elve)
- Állapottól függő aktív részvétel (célszerűség és normalitás elve)
- Az étkeztetés megszervezése (egyenlő esélyű hozzáférés elve)
- Együttműködési készség csökkenésekor fő szempont az „elfogadtatás” (személyközpontú ellátás elve)

Struktúra

- **Étkeztetés megszervezése**
- **Táplálás, étkezés segítése**
- **Demenciával élők étkeztetéséhez**
ajánlás

Demenciával élők étkeztetéséhez ajánlás

Amerikai Neurológus szövetség konferenciáján
2014-ben átfogó tanulmányt prezentáltak* az étrendi
beavatkozás kognitív képességekre vagy
funkcionális zavarra gyakorolt hatásáról
**enyhe kognitív zavar (MCI),
Alzheimer-kór (AD) illetve
normál személyek esetében.**

* *Medscape / Richard S. Isaacson New York-i Weill Cornell Orvosi Egyetem és Dr. Hilary P. Glazert a Miami Miller Orvosi Egyetem Neurológiai tanszékének tanulmánya felhasználásával / www.AlzU.org, <http://www.drportal.hu/>, www.medscape.com*

Ígéretes étrendi beavatkozások

- **Mediterrán diéta:**

Javíthatja az Alzheimer-kóros betegek kognitív funkcióját és valószínűleg mind az MCI-ben szenvedő betegeknél, mind a demencia mentes személyeknél csökkenti az Alzheimer-kór kockázatát.

- **B-vitaminok kombinált használata (folsav, B6, B12):**

Enyhíti a kognitív zavart.

- **Specifikus omega3 zsírsavak és flavonoidok rendszeres fogyasztása:**

Csökkenthetik a kognitív hanyatlás mértékét MCI esetében.

Gyenge illetve mérsékelt hatású étrendi beavatkozások

- **Béta karotin:** Nem csökkenti az AD kockázatát nem demens személyeknél
- **E-vitamin:** Bizonyított, hogy nem hasznos demensek illetve MCI betegek esetében, de 2000 IU napi adása lassíthatja a funkcionális hanyatlást és csökkentheti az ápolók terheit.
- **Csökkentett szénhidrát tartalmú diéta** (diétás ketózis): Hatása nem értékelhető a kis esetszámú vizsgálat miatt, de az eredmények az Alzheimer-kóros betegek bizonyos csoportjában kognitív előnyökre utalnak. Ez további kutatást igényel.

Az étrendi intervenció jóval
hasznosabb preventív céllal normál
személyeknél,
illetve a funkcionális zavar és
demencia kialakulásának kezdete
előtt.

Nyelési zavar (dysphagia) esetén alkalmazható diéták

- Kocsonyás vagy gélszerű étrend
- Pudingállományú étrend
- Kása, ill. pépállományú étrend
- Püréállományú étrend
- Szilárd, de puhaállományú étrend
- Szilárd, de puhaállományú étrend folyadékkal kiegészítve
- Könnyű, vegyes étrend

(Folyadékok zselésítése/ kocsonyásítása: Zselésítő anyagként használhatunk étkezési zselatin, melyből 1 csomag (250g) kb. 4 liter folyadék zselésítésére elegendő.)

Köszönöm a figyelmet!